

Riktlinje om representation, personalvårdsförmåner och gåvor

Gäller fr o m 2013-01-20 (reviderat 2014-04-10)

Denna riktlinje grundar sig på:

- Rektorsbeslut UF-2012/0777, dnr V-2012-0756, doss 39
- Förtydligande till Beslut UF-2012/077

Representation, personalvårdsförmåner och gåvor

De allmänna reglerna om representation utgår från skattelagstiftning och bestämmelser om vad som är avdragsgill kostnad i näringsverksamhet. Det finns ett direkt samband mellan dessa regler och momslagens regler om rätt till avdrag för ingående moms på utgifter för representation. Även ESV:s [momshandledning](#) har utgjort stöd för den följande riktlinjen gällande representation.

Allmänna riktlinjer för representation

Representation kan ingå som ett naturligt led i KTH:s kontakter med omvärlden och representation kan vara antingen extern eller intern.

- Extern representation riktar sig mot kontakter med omvärlden (andra universitet, enskilda forskare, företag mm) i syfte att skapa/upprätthålla/avsluta goda relationer mellan KTH och andra verksamheter
- Intern representation riktar sig till KTH:s personal och har ofta karaktären av personalvård. Som intern representation betraktas även representation riktad till KTH:s studenter.

Det är framförallt syftet med representationen som bestämmer om den ska redovisas som extern eller intern, dvs inte deltagarnas organisatoriska hemvist. Om en eller ett par externa deltagare är inbjudna till KTH för att delta i ett internt planeringsmöte är det att betrakta som en intern representation om syftet är att de ska bidra med något som har med det interna planeringsmötet att göra. Om syftet däremot är av extern karaktär, ex vis att skapa nya relationer med externa verksamheter och externa deltagare bjuds på en lunch är det att betrakta som extern representation.

Ersättning för deltagande av universitetsrepresentants eller svensk gästs maka/make eller motsvarande medges endast undantagsvis och med särskild motivering, vilken klart ska framgå av verifikationsunderlaget. Utländsk gästs maka/make eller motsvarande kan medges i större utsträckning.

All representation bör utövas återhållsamt. Ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer ska undvikas. Representation får inte vara lyxbetonad. Extern representation ska som regel vara spritfri, undantag kan förekomma vid besök av utländska gäster. Intern representation ska alltid vara spritfri. Som måltidsdryck accepteras dock såväl vin som starköl i sparsam mängd. Kostnader föranledda av sällskapsliv av personlig natur eller kostnader i samband med personliga högtidsdagar är självfallet inte att betrakta som representation.

Se mer om detaljer för intern respektive extern representation i kommande avsnitt i denna riktlinje.

Definition av begreppet representation och skatteeffekter

Begreppet representation är inte tydligt definierat i skattelagstiftningen. Enligt Skatteverket kan utgifter för representation avse kostnader för mat, dryck och betjäning i samband med t ex restaurangbesök men även utgifter för biljetter till teaterföreställning, museum, idrottsanläggning mm. Under vissa förutsättningar kan gåvor betraktas som representation.

Det finns några begrepp som är centrala när det gäller att bedöma representationskostnader. Nedan redogörs kort för några sådana begrepp.

Omedelbart samband

Kravet på omedelbart samband avser såväl tidpunkten och platsen för representation som de deltagande personerna. Dessa regler markerar att representation inte omfattar privata levnadsomkostnader, exempelvis för sällskapsliv, personlig gästfrihet osv.

Frekvens

Försiktighet bör iakttas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer. Alltför frekvent användande av representation mot en person eller en grupp av personer kan medföra förmånsbeskattning för de deltagande. Försiktighet bör även iakttas för att undvika förtroendeskada.

Förmånsbeskattning/kostförmån

Grundregeln enligt Skatteverket är att fria måltider som *inte* är representation, alltid ska förmånsbeskattas. Anledningen till detta är att måltider betraktas som en privat levnadsomkostnad som den anställda själv ska betala. Intagande av måltid bekostad av KTH vid arbets-/planeringsmöten, medför förmånsbeskattning för fri kost (schablonbelopp enligt Skatteverkets anvisningar) för den anställda samt arbetsgivaravgift för KTH. Något momsavdrag är inte tillåtet att göra för denna typ av kostnad. Se exempel på gränsdragning i avsnittet Intern representation/ Personalrepresentation.

Begreppet arbetsmåltid existerar inte i skattelagstiftningen. Med arbetsmåltid menas här exempelvis sådana måltider som kollegor ibland äter tillsammans på arbetsplatsen under eller i anslutning till arbetet, ofta av tidsbesparande skäl. Huvudregeln har nämnts i föregående stycke. En sådan måltid är skattepliktig om det inte är fråga om intern representation eller om förtäringen är av enklare slag (ex vis kaffe, te, mindre smörgås, bullar eller frukt.) En större smörgås eller landgång betraktas däremot som måltid.

Då en anställd har fått fria måltider av arbetsgivaren ska måltiderna förmånsbeskattas. Om den anställda inte redovisar med reseräkning ska blankett om kostförmån alternativt

Representationsblanketten fyllas i, se blankettarkivet. Ifylld blankett bifogas leverantörsfakturan och kopia skickas (via post eller e-post) till ansvarig granskare på skolan.

Mer information om kostförmån finns i under rubriken Personal/tjänsteresor/kostförmån.

Fri kost som den anställda åtnjuter vid såväl extern som intern representation förmånsbeskattas inte. Om en måltid eller resa inte betraktas som representation kan förmånsbeskattning komma ifråga för deltagande personer.

Förmånsvärde för fria måltider fastställs av Skatteverket, se dokument

Beloppsgränser Representation, kostförmån och gåvor där aktuella belopp framgår.

Beloppsgränser och avdragsrätt för ingående moms

Beloppsgränser

KTH:s policy vid extern representation är att kostnaden inte får överstiga 800 kronor inklusive moms per person och representationstillfälle. Vid intern representation är beloppsgränsen 600 kronor inklusive moms per person och representationstillfälle. Samtliga kostnader för lunch, middag eller supé inklusive drycker, serveringsavgift, entréavgift, dricks och liknande kostnader ska rymmas inom beloppsgränsen. I samband med jullunch/julmiddag kan belopp för intern representation tillåtas uppgå till 800 kronor inklusive moms per person och tillfälle.

Vid intern representation genom personalfest medges också kringkostnader för lokalhyra, musik, biljetter, inträde mm på högst 400 kronor per person och tillfälle.

Det bör observeras att de ovan angivna beloppsgränserna för extern och intern representation har höjts till en relativt generös nivå. De nu fastställda gränserna får inte överskridas. I särskilda fall kan rektor/ skolchef fatta beslut om avsteg från gällande beloppsgränser. Tillstånd ska begäras i förväg för varje enskilt tillfälle och undertecknat beslut ska bifogas underlag för representationen.

Avdragsrätt för ingående moms

För KTH gäller, som för andra statliga myndigheter och företag, att avdragsrätten för ingående moms i samband med representation är begränsad till ett av Skatteverket fastställt maxbelopp. Aktuella belopp framgår av dokument

Beloppsgränser Representation, kostförmån och gåvor

Begränsningen i avdragsrätten för ingående moms gäller för både extern och intern representation.

Extern och intern representation

Extern representation

Representationskostnaderna kan avse bl a:

- mat och dryck på restaurang eller i hemmet
- hotellrum
- resor
- teater- och eller andra biljetter
- jubileer, invigningar mm

Gemensamt för kostnaderna är att de riktar sig mot kontakter i omvärlden (andra universitet, enskilda forskare, företag eller liknande) och har ett omedelbart samband med och direkt värde för universitetets verksamhet.

För beloppsgränser och avdragsrätt för ingående moms se avsnitten "Beloppsgränser" och

"Avdragsrätt för ingående moms".

Jubileer och invigningar

Som en form av extern representation i skattesammanhang betraktas även arrangemang som i första hand har ett PR-syfte, såsom jubileer och invigningar. Kravet på omedelbart samband med verksamheten gäller även sådana arrangemang. Kostnaderna för arrangemangen bör betraktas som PR-kostnader, en form av verksamhetskostnader, och inte som representation och är därmed inte föremål för de begränsningar i rätten till avdrag för ingående moms som representation.

Intern representation/Personalrepresentation

Representation riktad mot KTH:s anställda har en annan inriktning än extern representation och är i första hand en form av personalvård. Som intern representation betraktas även representation som riktar sig mot KTH:s studenter. Exempel på intern representation är:

- personalfester
- informationsmöten^[1] med personal
- kortare konferenser

Observera att julbord räknas som en personalfest och ingår i de två (2) tillfällen då KTH har kompensationsrätt för mervärdeskatt. Om fester genomförs vid fler än två (2) tillfällen under ett år blir hela fakturan en kostnad för KTH. Som intern representation räknas även utgifter för måltider i samband med interna kurser och planeringskonferenser (t ex diskussioner om budgetering, personalfrågor, forsknings- och/eller utbildningsfrågor).

Förutsättningar för att intern representation ska anses föreligga är att:

- det är fråga om – i huvudsak – interna möten för KTH
- sammankomsten har en varaktighet på högst en vecka
- det inte är fråga om möten som regelbundet hålls med korta mellanrum (varje/ varannan vecka eller månatligen)
- måltidsarrangemangen är gemensamma

Samtliga förutsättningar ovan ska vara uppfyllda för att sammankomsten ska hänföras till intern representation. I annat fall är måltiden att betrakta som skattepliktig förmån.

En lättare gemensam måltid (enklare smörgås) i anslutning till en kortare konferens eller ett planeringsmöte där en större grupp ur personalen är samlad förmånsbeskattas inte.

Som motpol kan tas det fall att en grupp personer träffas i en mindre grupp för ett arbetsmöte och sedan går på lunch/middag tillsammans och tar ut ersättning för denna måltid från KTH. Det senare är ett typiskt exempel på en arbetsmåltid som är skattepliktig.

Mellan de två ovan nämnda exempel finns en gråzon som inte är lätt att bedöma. För att undvika att i efterhand hamna i en diskussion om beskattning eller inte krävs att det finns underlag för det möte som betraktades som en kortare konferens eller ett planeringsmöte. Det kan exempelvis vara program eller dagordning där syfte och innehåll med mötet framgår, samt uppgift om deltagare och eventuell inbjudan.

Arbets- eller planeringsdiskussioner under måltid innebär med andra ord inte automatiskt att måltiden kan betraktas som intern representation, utan kan bli förmånsbeskattad. Se mer i avsnittet Förmånsbeskattning/kostförmån. För att betraktas som intern representation bör måltiden ingå i ett större planerat sammanhang.

Om en kurs/konferens avslutas med en mer påkostad måltid ska den måltiden redovisas som intern representation. För aktiviteter som är att betrakta som ren intern representation, t ex personalfester, och som ska redovisas på kontot för intern representation, gäller begränsning i avdragsrätten för ingående moms.

Högtidssammankomster

Deltagande, som representant för KTH, vid högtidssammankomster (exempelvis Nobelmiddagen och Ingenjörssakademins årliga högtidssammankomst) där det finns ett omedelbart samband med KTH:s verksamhet, såsom att inleda eller upprätthålla affärsförbindelser eller liknande, kan räknas som extern representation.

Om det är kutym vid dessa sammankomster att make/maka eller motsvarande deltar så ska inte den anställda förmånsbeskattas för den del som rör den medföljande.

Måltidskuponger för representation

Måltidskuponger avsedda för representation (härmed avses inte kuponger avsedda för subventionerade måltider genom Rikskuponger eller motsvarande) och som förskottsbetalats av KTH, ska när de kvitteras ut av anställd betraktas och redovisas som en fordran på den anställda. När måltidskupongerna redovisas konteras kostnaderna och momsen enligt regelverket och fordran på den anställda regleras. Samma krav på verifikationer gäller som vid annan representation.

Dricks

Dricks kan lämnas i undantagsfall vid restaurangbesök. Dricks får inte överstiga 5 % av representationskostnaden och ska rymmas inom beslutade beloppsgränser. Dricks kan i undantagsfall lämnas vid taxiresa. Dricks får inte överstiga 5 % av priset för taxiresan.

Personalvårdsförmån

Som personalvårdsförmån av mindre värde, betraktas t ex enklare förfriskningar och förtäring på arbetsplatsen. Detta är inte direkt ersättning för utfört arbete utan avser enklare åtgärder i syfte att skapa trivsel i arbetet eller liknande. Exempel på enklare förtäring (inte måltid) kan vara fruktkorg och kaffe.

Personalvårdsförmån förmånsbeskattas inte och full avdragsrätt för moms gäller. För att personalvårdsförmån ska vara skattefri gäller att förmånen inte får vara utbytbar mot kontant lön. För mer info om ex vis friskvårdspolicy, se [Friskvård på KTH - mål och strategi](#)

Gåvor och uppvaktningar

Gåvor kan indelas i tre kategorier: gåvor i marknadsföringssyfte, representationsgåvor och gåvor till anställda.

Gåvor i marknadsföringssyfte

Gåvor i marknadsföringssyfte är gåvor utan någon personlig karaktär och av ringa värde försedd med KTH:s namn och sigill. En sådan gåva kan exempelvis lämnas till person som fungerar som värd vid studiebesök och besök vid vänortsuniversitet eller till arrangörer och medverkande i konferenser eller seminarier. En sådan gåva är skattefri för mottagaren och full avdragsrätt för moms gäller.

Representationsgåvor

I samband med att viktiga avtal tecknas för KTH eller att värdefullt samarbete inleds/avslutas, vid invigningar och jubileer kan representationsgåva överlämnas till representant för annan myndighet, företag eller liknande. Exempel på sådan gåva är blomsteruppsats, bok, chokladkartong, fruktkorg eller liknande. Begränsad avdragsrätt för moms gäller.

Med hänsyn till regler om muta och bestickning är det synnerligen viktigt att ett omedelbart samband med KTH:s verksamhet föreligger, vilket ska framgå av bokföringsunderlagen.

Utgift för krans eller bukett i samband med dödsfall räknas också som representationsgåva. Momsen är inte avdragsgill.

Gåvor till anställda

Generellt ska gälla stor återhållsamhet med gåvor till anställda. Beslut om gåvor fattas av rektor eller den som rektor genom KTH:s delegationsordning gett beslutanderätt. Restriktivitet med att vidarebefordra denna delegation bör iakttas vad gäller minnesgåvor och jubileumsgåvor.

Huvudregeln är att gåvor från arbetsgivare är skattepliktiga, men vissa gåvor från arbetsgivare är undantagna. Uppvakning av enklare art med blommor vid disputation, födelsedag, anställds sjukdom eller anställningens upphörande utgör inte skattepliktig intäkt för mottagaren.

Skattefrihet gäller i de fall som räknas upp nedan när gåvans värde inte överstiger respektive belopp.

- Julgåva: Julgåva där värdet inte överstiger 450 kr
- Jubileumsgåva: Med jubileumsgåva menas gåva till anställd när KTH jubilerar. Värdet får inte överstiga 1 350 kr
- Minnesgåva: Gåva av minneskaraktär för anställd vid exempelvis högtidsdagar, längre tids anställning eller när anställningen upphör. Minnesgåvor är skattefria om värdet inte överstiger av Skatteverket fastställt belopp och inte ges vid mer än ett tillfälle utöver vid anställningens upphörande. Skattefriheten för minnesgåva gäller endast om den ges till varaktigt anställda. Med detta menas – enligt Skatteverket – att den sammanlagda anställningstiden ska ha uppgått till minst sex år. Detta innebär att denna anställningstid måste föreligga även vid t ex 50-årsdagen.

Vid KTH kan minnesgåvor ges vid maximalt två tillfällen under anställningstiden. Antingen när någon som varit anställd i minst 6 år fyller 50 år alternativt 60 år samt när någon som varit anställd i minst 6 år antingen slutar sin anställning alternativt går i pension. Vid de nämnda tillfällena får minnesgåvans värde uppgå till det maximala belopp som fastställts av Skatteverket. Aktuellt belopp framgår av dokument

Beloppsgränser Representation, kostförmån och gåvor

Skattefriheten gäller inte för kontanta medel. För alla gåvor gäller skattefriheten bara så länge värdet (= marknadsvärde inklusive moms) inte överskrider de beloppsgränser som redovisats ovan. En gåva beskattas från första kronan, om värdet av gåvan överstiger angivna gränsbelopp enligt ovan.

Annan gåva än ovanstående ska i princip jämföras med ersättning för utfört arbete. Sådan gåva utgör alltid skattepliktig intäkt för mottagaren.

Utgift för krans eller bukett i samband med anställds dödsfall räknas också som representationsgåva och kan konteras på konto 4972 *Uppvakning och gåvor – egen personal*. Momsen är inte avdragsgill.

Krav på verifikationsmaterialet vid representation

Verifikationer vid representation eller aktivitet där måltid/förtäring ingår ska, förutom kraven enligt bokföringsförordningen, alltid innehålla:

- namn på samtliga (1) personer som har deltagit samt vilket företag eller motsvarande de representerar
- syfte med representationen (2)
- datum för representationen
- attest

(1) Vid större sammankomster används anmälnings-/deltagarlistor. Om antalet deltagare avviker från antal anställda görs notering om detta på deltagarlistan.

Om representationen avser grupp med fast sammansättning anges namn på gruppen, t ex ledningsgruppen.

Detta kan anges som kommentar i EFH.

(2) Vid konferenser, seminarier och liknande ska program bifogas.

[1] Hela personalen samlas för att ta del av enstaka men viktig information. Det kan gälla organisationsförändringar, personalfrågor eller andra frågor som arbetsgivaren vill nå ut med till sin personal. Informationsmötet karaktäriseras även av att det är envägskommunikation.

Förtydligande till Beslut UF-2012/0777

2014-04-10

Förmåner

Utgångspunkten är att förmåner som utges av arbetsgivaren är skattepliktiga om inte förmånen är särskilt undantagen från beskattning enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Arbetsgivaren ska betala arbetsgivaravgifter på förmånens värde, göra skatteavdrag och redovisa förmånens värde i en kontrolluppgift.

Vad som är undantaget från beskattning är reglerat i inkomstskattelagen.

Fri kost

Kost som arbetsgivaren står för och som den anställde inte behöver betala för, **fri kost**, är som huvudregel **en skattepliktig förmån**. Detta gäller oavsett om man får den fortlöpande eller endast vid särskilda tillfällen såsom under tjänsteresa, kurser, konferenser, studieresor. Förmån av fri kost är skattepliktig även i samband med resor utomlands.

Med **kost** avses i detta sammanhang allt som kan ätas och drickas.

Fri kost är undantagen från beskattning i följande fall

- Fri kost på allmänna transportmedel vid tjänsteresa om kosten obligatoriskt ingår i priset för resan.
- Fri frukost på hotell om frukosten obligatoriskt ingår i rumspriset.
- Fri kost vid representation.

Fri kost vid representation

Förmån av fri kost i samband med såväl extern som intern representation är skattefri.

Extern representation riktar sig utåt mot myndighetens affärsförbindelser eller samarbetspartners. **Som extern representation räknas** bland annat representation i samband med affärsförbindelser, jubileum, invigning av anläggningar, demonstrationer och visningar. Detta innebär att extern

representation kan ske till exempel inför, under eller som avslutning på förhandlingar och andra kontakter med sådana intressenter. Ett annat exempel är samråd mellan myndigheter. Extern representation kan även ske mot till exempel företrädare för en branschorganisation, kommun eller myndighet. Den kan också riktas mot företag och företrädare för olika grupper av skattebetalare till exempel i samband med "öppet hus" eller när myndigheten deltar i mässor. I samband med utländska besök är det naturligt med representation i någon form.

Intern representation riktar sig inåt mot myndighetens personal. **Som intern representation räknas** bland annat personalfester, trivseldagar, informationsmöten med personalen, interna kurser och planeringskonferenser, till exempel diskussioner om budgetering, personalfrågor, inköps- och försäljningspolitik. Hit räknas även teamutveckling och liknande interna möten för myndigheten. För att kostförmånen ska vara skattefri ska sammankomsten vara **kortvarig och tillfällig**.

En sammankomst anses **kortvarig** om den varar högst en vecka.

En sammankomst anses **tillfällig** om den hålls vid enstaka tillfällen. Möten som hålls regelbundet under året med korta mellanrum exempelvis varje eller varannan vecka **anses inte** som tillfälliga.

Fri kost är således skattefri under en intern kurs som är tillfällig och pågår under längst en vecka. I annat fall ska den anställde beskattas för den fria kosten.

Oavsett om det är extern eller intern representation så är förmånen skattefri **endast** om representationen har ett omedelbart samband med myndighetens verksamhet och inte utgörs av kostnader för sällskapsliv av personlig natur, personlig gästfrihet och liknande.

Noteras bör att **måltid vid möte**, som till exempel när en arbetsgivare betalar en sallad som serveras under ett medarbetarsamtal eller vid en föredragning för närmaste chef, inte räknas som intern representation. Här gäller huvudregeln att den anställde **beskattas för fri kost**.

Några praktiska exempel för KTH

Verksamhetsplanering

Deltagarna samlas på en konferensanläggning för verksamhetsplanering och konferensen pågår under två dagar. Detta är en konferens för endast myndighetens medarbetare och utgör intern representation.

Ingen förmånsbeskattning ska ske för lunch eller middag. Eventuellt traktamente ska minskas eftersom den anställde har fått fri kost.

Arbetsmöte inom KTH

Några anställda träffas och diskuterar gemensamma ärenden. KTH bjuder de anställda på lunch.

De anställda **ska förmånsbeskattas** för den fria lunchen eftersom sammankomsten inte utgör extern eller intern representation.

Möten med ledningsgruppen/avdelningsmöte

Ledningsgruppen träffas för möte, de äter även en gemensam lunch som KTH betalar.

Ordinarie ledningsmöten/avdelningsmöte utgör inte extern eller intern representation. Deltagarna **ska förmånsbeskattas** för den fria lunchen.

Intern/Extern kurs

KTH ordnar utbildningar på olika sätt. Nedanstående följer tre exempel och bedömningar av dessa.

KTH tillhandahåller en intern kurs med interna föreläsare. Måltid serveras under utbildningsdagen. Deltagarna **ska inte förmånsbeskattas** för måltiden och inte heller för utbildningen.

KTH tillhandahåller en intern kurs med upphandlade externa föreläsare. Måltid serveras under kursen. Deltagarna **ska inte förmånsbeskattas** för måltiden.

KTH skickar en medarbetare på en kurs med extern arrangör. Måltid serveras under kursen. Deltagaren **ska förmånsbeskattas** för måltiden.